

“Bong bóng” thị trường nhà đất ở Mỹ
“bùng vỡ” đã dẫn tới cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu. *Nh: Economist.*

NDĐT - Giờ đây rõ ràng là cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu sẽ sâu sắc và kéo dài và nó sẽ gây ra những hậu quả đối với chính trị sâu rộng. Hành trình trong thời gian dài hàng thập kỷ do hóa thị trường đã phá vỡ kỷ lục và mất giai đoạn mới của sự can thiệp nhà nước, sẽ tái diễn tồi tệ và báo hiệu rằng bước đi tiếp theo. Đó là nội dung bài viết đăng trên tạp chí **Foreign Affairs** số tháng 7 - 8/2009 của Roger C. Altman, Chủ tịch thị trường Tài chính Mỹ và hiện là Chủ tịch kiêm Tổng Giám đốc điều hành Evercore Partners.

Thị trường chính toàn cầu hóa đang đi xuống. Triết lý đã có từ lâu là mọi người đều tham gia trong một thị trường thị trường duy nhất đã bắt đầu bị xói mòn. Thị trường mới toàn cầu, các dòng vốn và lao động nhập cư đang suy giảm. Cũng phải nói đến là các quốc gia với những thị trường tài chính được báo với như Trung Quốc và Ấn Độ, đến nay bắt đầu thị trường nội địa ít nhất.

Hệ thống, sự chi phối toàn cầu và sự đi xuống phải giải quyết các quốc gia sẽ ít đi. G-7 (nhóm các nước công nghiệp phát triển) và G-20 (nhóm các thị trường tài chính và các thị trường ngân hàng trung tâm của 20 nền kinh tế lớn nhất thế giới) đã không thể đưa ra biện pháp để phó mặt cách hệ thống đối với cuộc khủng hoảng này, ngoài việc mở rộng Quỹ Tiền tệ quốc tế. Mỹ cũng bắt đầu suy giảm khả năng trong việc giúp các đồng minh này với hành động quốc tế và trong tương lai nữa, nước Mỹ sẽ ít có ưu thế hơn.

Điều này trùng với xu hướng thoát khỏi một thị trường đối diện, một thị trường mà sự suy giảm kinh tế đang gia tăng. Giờ đây, Mỹ sẽ tập trung vào hàng nội và bắt đầu đóng cửa áp lực tài chính và thị trường. Những nước trên thế giới cho rằng sẽ thâm hụt ngân sách quá mức của Mỹ là một nguyên nhân dẫn đến suy thoái toàn cầu hiện nay. Điều này đã khiến cho mô hình thị trường do của Mỹ không còn được ưa chuộng nữa. Thị trường dành cho Tổng thống Mỹ Barack Obama chỉ giúp giảm nhẹ phần nào những sức ép này, chứ không phải tất cả.

Bên cạnh đó, cuộc khủng hoảng cũng đã phải bày tỏ những dự báo trong Liên minh châu Âu (EU). Sự bắt đầu kinh tế đang gia tăng khi ba quốc gia mạnh nhất EU là Pháp, Đức và Anh đã không đạt được thỏa thuận trong việc đối phó với cuộc khủng hoảng này và đã khiến cho những người kêu gọi giúp đỡ không có khả năng của các nước Đông Âu.

Số thiu và ng môt để ng tiên chung đích thàc đã là rõ số hìn chị cá khôi này. Và Ngân hàng Trung âng châu Âu đã tra thìn trởng hìn và cho thìy ít sốc mônh hìn so với số kh và ng cá nhiu nguôi.

Việc thiu sốc mônh và đoàn kht như và y phng Tây không hà thích hàp chút nào vào lúc này bởi vì cuộc không hoàng kinh tế toàn cu số làm gia tăng số bêt òn và đua chính trị.

Nhung quác gia đã thu lài làn như giá du tăng mônh như Iran và Nga nay số bê sốc ép làn và kinh tế. Nhung nàn kinh tế vàn đã bêt òn như Pakistan có thì số bê suy sốp. Và tra là nghèo đói số tăng mônh à nhiu nàc châu Phi. Trat cá đểu này ngh ý và môt thà giài ít cá kht hìn.

Môt nàc giành thàng lài rõ ràng là Trung Quác. Mô hình kinh tế chính trị cá riêng nàc này đã phát triên “bình ôn vô số”. Trat nhiên, đểu này số giúp gia tăng và thà cá Trung Quác. Tuy tăng trởng kinh tế cá Trung Quác có chịm lài như ng nó vàn điun ra vài trac để đáng ghen tế. Và xét và để trài chính, Trung Quác là quác gia giàu nhưt thà giài. Ban lãnh đo tài ba cá Trung Quác đang có nhung đểu tra chiun làc.

Tình trởng nghiêm trởng để kiun điun ra trong thài gian dài cá cuộc suy thoái toàn cu hiện nay là yut trung tâm để hiệu đểc nhung ành hàng và đua chính trị chịc chịn số xôy ra. Ba nàn kinh tế làn nhưt thà giài là Mà, EU và Nhàt Bên số không thà tra ra môt số hài phàc thông thàng theo chu kh. Số thiu t hài sâu rõng và tài chính số ngàn cán số hài phàc này. Hàu quá là, các quác gia phà thuàc vào nhung thà trởng này để tăng trởng, chịng hàn như nhung quác gia à Đông Âu, cũng số phài đểi môt vài khô năng phài môt môt thài gian dài nàn kinh tế cá hà môi hài phàc.

Nhiu nàc đang phát triên phà thuàc vào nguôn vàn nàc ngoài đã bê ành hàng nàng nhàt.

“Giài phàu” môt cuộc không hoàng

Hãy bêt đểu tra Mà nài mà GDP vàn cao gàn gàp đôi so vài GDP cá bêt kh nàc nào khác. Trái

vi hu ht các cuc suy thoái đu bt đu theo mt tht là sc ép lm phát gia tăng, tht cht tin tđ kim chnh ng sc ép này và ssuy gim kinh tđin ra do tăng lãi sut, ln này là mt cuc suy thoái do cán cân thanh toán gây ra. Nó có gc rt sthit hi vtài chính ca các hgia đình và ngân hàng sau ssp đca thtrng tín dng và nhà đt.

Các hgia đình Mmt 20% giá trrng ca hch trong 18 tháng, gim tmc đnh 64.400 tUSD vào gia tháng 7 - 2007 xung còn 51.500 tUSD vào cui năm 2008. Khong 2/3 phn st gim này là do giá trtài sn tài chính ca hb gim đi và mt phn ba còn li là do giá nhà gim. Đây là ssuy gim ln khi tính ti thu nhp trung bình ca mt hgia đình trung lu Mhin nay là 50.000 USD/năm (mc thu nhp này đã gim trên thc tt năm 2000 tri đây) và tl nca hgia đình cao klc (ti 130% thu nhp trong năm 2008).

Nca hgia đình Mt tăng vt bi vì ngi Mchi tiêu nhu hn so vi tim lc ca h. Điu này đã cho thy "hiu ng ca ci" - các hgia đình cm thy giàu hn khi giá trtài sn ca htng và do vy chi tiêu nhu hn. Nhng ngi tiêu dùng Mgi đây đang b"sc" và do vy hiu ng này đã bđo ngc. Chi tiêu ca hgia đình gim, dn đn stng mnh bt thng vt ltit kim cá nhân mà giđ đã rõ ràng. Đó là lý do chi tiêu cho tiêu dùng cá nhân đã gim vi tc đk lc trong quý 4 năm 2008. Nhng chi tiêu cho tiêu dùng vn là phn ln nht trong nn kinh tM (chim 70% GDP). Câu hi ln đt ra hin nay là khi nào chi tiêu cho tiêu dùng có thly li đc sgia tăng theo mc thông thng mang tính chu k? Ví giá nhà đt vn đang gim và giá cphiu vn thp hn 45% so vi mc đnh vào năm 2007 thì câu tri là không thsm hi phc.

Mt vn đch cht khác hin nay là ngành tài chính. Kt khi cuc khng hong nra, các đnh chtài chính toàn cu (hu ht là các đnh chtài chính phng Tây) đã thông báo bthua l1.000 tUSD các khon đu tvào các tài sn tài chính có ngun gc tM. Và QuTin tquc t(IMF) gn đây c tính các khon thua lti đa slên ti mc gây kinh ngc 2.700 tUSD. Các khon thua lnày trc tip làm gim vn ca các ngân hàng và do vy làm gim khnng cho vay ca h. Điu này gii thích ti sao lng tin cho vay ca Mtip tc gim và ti sao mc cho vay cn thit đh trvic hi phc theo chu klà không thcó đc.

Hi phc khó nhc

Sphc hi châu Âu thm chí syu hn. Mc dù, nhu chuyên gia đđoán Ms tăng trng nhvào năm 2010 - hãng Goldman Sachs đđoán tăng trng 1,2% - kinh tkhu vcđng tin chung châu Âu có thli bsuy gim, đđoán là gim 0,3%. Điu này phn ánh

nhng hu thng ngân hàng db tn thng hn ca châu Âu, nhng nhn tlch s và nhng chính sách yu kém hn ca khu vc này.

Châu Âu đã bcc vào suy thoái mun hn M và vmt logic, khu vc này sthoát khi suy thoái sau M. “Bong bóng” thtrng tín dng và nhà đt b“v” M và sau đó tình trng này lan sang phía đông. Chng hn nhchâu Âu vn tăng trng vào đu năm 2008 nhng vào lúc đó M không tăng trng. Hthng ngân hàng ca châu Âu ln hn ca M, và các ngân hàng ca châu Âu db “tn thng” hn trcc ssuy yu đi ca các thtrng mi ni Đông Âu và Mla-tinh. Nhng cho ti nay, các ngân hàng châu Âu mi ghi nhn mt tl thp hn nhng khon nkhó đòi gay thua l(nhng khon nkhó đòi đcc bút toán xóa bbng cách ghi chúng vào tài khon nkhó đòi và sau đó đa chúng vào bn kt toán l-lãi nhmt khon làm gim slãi) trên tng nhng khon nkhó đòi có khng xy ra thuc loi này thp hn so vi ti M.

Hn na, phn ng chính sách ca các ngân hàng châu Âu là yu hn nhiu. M đã thông qua gói kích thích kinh t787 tUSD (bao gm vcc t gim thu và tăng chi tiêu ngân sách), bng 5% GDP. Gói kích thích này dkin sgiúp tăng nng GDP ca M trong năm 2009 lên thêm 2% so vi mcc nu không thc hin gói kích thích này.

Trái li, Khoch Phc hi Kinh tchâu Âu đt mc tiêu đa ra mt gói kích thích kinh tch bng khong 1,5% GDP ca EU. Do vy, tác đng kích thích kinh tmà nó mang li snh hn.

Vchính sách tn t, cũng đã có mt skhác bit tng t. Ccc Dtr liên bang M đã gim lãi sut mà các ngân hàng cho nhau vay qua đêm xung còn 0% cách đây sáu tháng. Cùng vi BTài chính M và Công ty bo him tn gi liên bang M (FDIC), Ccc Dtr liên bang M đã đa ra khon htr gay bt ng, ti 13.000 tUSD cho hthng tài chính, trong đó có vcc bo lãnh cho các thng phiu, các khon đu tca quđu tth trng vn ngn hn, các nhóm tài sn ngân hàng cth.

Trong khi đó, Ngân hàng Trung ng châu Âu đã chm chp hn trong vcc gim lãi sut, chgim xung còn 1,25% vào tháng 4 - 2009. Vh tr tín dng, Châu Âu đã “bm” 115 teuro cho các ngân hàng và 217 teuro đbo lãnh cho vay. Tuy nhiên, con s này chbng mt phn nhso vi khon htr ca M.

Có nhi u lý do cho s ph n ng y u t h n c a châu Âu nói trên. Trong đó có lý do các m ng l i an sinh xã h i m nh h n h u kh p các n c châu Âu và s ác c m có liên quan đ n quá kh đ i v i nh ng bi n pháp đ đ n t i h u qu x y ra l m phát. Và cũng có s khó khăn c h u trong vi c đ t đ c s th a thu n gi a nhi u n c. T t c đ i u này cho th y s h i ph c i châu Âu s ch m h n i M .

S quy t tâm c a Nh t B n th m chí còn y u h n. Nh t B n v n là n n kinh t l n th ba th gi i, nh ng GDP c a n c này có nhi u kh năng s gi m 6,6% trong năm nay và l i gi m ti p vào năm 2010, ch y u là do lĩnh v c xu t kh u c a n c này suy gi m. Nh t B n cũng có ti m năng h n ch đ đ a ra các gói kích thích tài chính và ti n t , b i vì n qu c gia c a Nh t B n là r t cao và chính sách ti n t c a n c này là khá thoáng trong nhi u năm, t c là cho phép d dàng ti p c n các kho n tín d ng.

Các n c đang phát tri n b tác đ ng m nh c a cu c kh ng ho ng kinh t toàn c u. Các dòng đ u t và tài tr đã s t gi m m nh, kim ng ch xu t kh u r t th p và giá hàng hóa đang trên đ ng gi m. Các qu c gia i Trung Âu và Đông Âu là nh ng n n nh n rõ ràng, b i vì cán cân thanh toán c a h b thâm h t l n và h bu c ph i vay c a n c ngoài đ bù đ p cho kho n thâm h t này. M t s qu c gia, trong đó có Hungary và Ba Lan đã ph i trông c y vào nh ng kho n cho vay kh n c p c a IMF. Trong khi đó, dòng v n đ vào châu Âu g n nh đã ng ng l i.

B c tranh kinh t chung c a toàn c u là m t b c tranh m đ m: m t s suy gi m mang tính b t n, sâu s c trên toàn c u, v i GDP toàn th gi i l n đ u tiên gi m trong giai đo n sau chi n tranh. V i dân s gia tăng, m t s suy gi m kinh t trên di n r ng nh v y đang gây choáng váng. Đ n nay, s suy gi m có th đã t i đáy, nh ng ba năm t i t c đ tăng tr ng s r t ch m. Những h u qu v đả chính tr c a cu c kh ng ho ng kinh t này gi đây đang đ c xem xét và nh ng h u qu này s sâu r ng - Roger C. Altman.

Sau toàn cầu hóa

Tr c h t, k nguyên c a th tr ng t do đã ch m đ t. Trong 30 năm qua, mô hình Anglo-Saxon v m t th tr ng t do đã lan ra toàn c u. Vai trò c a nhà n c b suy gi m và s phi đ i u ti t hóa, t nhân hóa và m c a biên gi i cho các dòng v n và hàng hóa đã gia tăng. Ph n l n các n c Trung Âu và Đông Âu đã áp đ ng mô hình này, và nhi u n c Đông Á và m t lo t các n c khác t Ireland t i Mexico cũng đã áp đ ng mô hình này.

Đng thái này đã phn ánh tính u vit v kinh tca M. Tăng trng ca nc này, mc sng tăng vt và các chính sách kinh t th cu đã đc nhiu ngi ngng m. Rút nhiu các t ch c và cá nhân thích áp dng mô hình này và ng h nhng chính ph mà tán thành vc áp dng mô hình này. Nhng mô hình ly Nhà nc làm trung tâm nh nhng mô hình ca Pháp và Đc đã blép v.

Giđ đây đã sang mt trang mi. Mô hình tài chính Anglo-Saxon b coi nhđ đã tht bi. Chính s tht bi này b cho là nguyên nhân dn đn s suy gim kinh t toàn cu và đã đ lo i hu quđi vi ngi dân. Trên toàn th gii, kc M, đu này đã khin trào lu chính tr chuyn theo mt hng mi. Vai trò ca nhà nc li đang đc m rng đi cùng vi s tái đu tit các th trng. Trào lu này đc th hin rõ ti M, n i Tng thng Barack Obama đã chuyn hng sang mt chính ph có vai trò ln hn và năng đng hn. Vc gn nh là quc hu hóa ngành ngân hàng và sn xut ô-tô cùng vi ci cách sp ti v h thng tài chính đã làm rõ s chuyn hng này. Đu này cũng có th thy rõ ti Ireland, Anh và nhng ni khác, ni vc quc hu hóa đã din ra thm chí còn nhiu hn. Và cũng có th thy rõ đu này qua nhng tuyên b ca các nhà lãnh đo nh Tng thng Pháp Nicolas Sarkozy, ngi gn đây đã ca ngi “s tr li ca nhà nc” và “s chm đt t tng khu vc công không có sc mnh” - Roger C. Altman.

Th hai, toàn cu hóa đang thu hp, c v khái nim và trên thc t. Phn ln các nc trên th gii hin coi toàn cu hóa là có hi. Các quc gia này, đc bit là các nc đang phát trin mà đã tip nhn các dòng vn hàng hóa t bên ngoài ngày càng nhiu, đã và đang bt n thng nng. Nhng nc t bo v mình trc nhng dòng vn và hàng hóa này, nh n Đ chng hn, thì ít b nh hng hn. S lan rng ca vn, hàng hóa và lao đng trên toàn cu đang đo chiu. Xut khu trên toàn cu đã gim mnh.

Theo báo cáo ca Ngân hàng Th gii, kim ngch xut khu ca Trung Quc, Nht Bn, Mexico, Nga và M gim ít nht 25% trong năm tính đn tháng 2-2009. Các dòng vn cũng đang gim mnh. D kin, các th trng đang ni lên s ch nhn 165 t USD lng vn ròng (lng vn vào các th trng này trđ lng vn t th trng này đu t ra bên ngoài) trong năm nay, gim so vi mc 461 t USD vào năm 2008.

Hn na, ch nghĩa bo h thng mi và tài chính đang lan rng. C Ngân hàng Th gii và T chc Thng mi th gii gn đây đã thông báo v mt xu hng các nc tăng thu nhp khu, m rng các rào cn phi thu và gia tăng các hành đng chng bán phá giá nhm bo v vc làm trong nc. Brazil, n Đ, Nga và nhiu nc khác đã đc hai t chc này dn làm thi

do .

Bên co nho đo, các ko hoo ch kích thích kinh to co a nho u no c bao go m co vio c tro co p cho các nhà xuo t kho u và các quy đo nh “mua hàng so n xuo t trong no c”. Hành đo ng phân bio t đo i xo đo i vo i lao đo ng no c ngoài đo ng lan ro ng. Các công nhân nho p co, nho ng nguo i là no n nhân co a cuo c kho ng hoo ng này, đo ng lu i to t vo no c. Nho t Bo n và Tây Ban Nha đo ng ngho công nhân nho p co nho n to n mo t đo ho i ho ng trong khi đo Malaysia đo ng buo c công nhân nho p co pho i ro i kho i no c này.

Tho ba là, tho gio i có tho đo ng bo c vào mo t giai đo n toàn co u mo i, ít đo u pho i ho n và ít go n ko t ho n. Tho gio i đo ng ro i kho i so đo n co c và cuo c kho ng hoo ng kinh to đo đo y nhanh to n trình này.

Mo cũng đo chuyo n ho ng to p trung vào các vo n đo trong no c, lo lo ng tro c tình tro ng tho t ngho p nghiêm tro ng và các so c ép tài chính. Mô hình kinh to co a Mo gio đo này cũng không đo c co a chuo ng no a. To ng tho ng Obama đo có mo t chuyo n công du no c ngoài thành công và giành đo c thio n co mo nho u no i. Nho ng so quan tâm và vo n lio ng chính tro co a ông pho i đo c chuyo n vào nho ng vo n đo trong no c nho n đo nh ngành ngân hàng, xo lý thâm ho t ngân sách và co i cách chăm sóc y to .

Các quo c gia khác đo ng no i lên, đo c bio t là Trung Quo c. Tuy kho năng đo n đo u co a Mo gio đo này đo suy gio m và so tio p to c suy gio m trong trung ho n, nho ng cho ng có quo c gia nào trong so các quo c gia đo ng no i lên có kho năng hoàn toàn đo n đo u. Trio n vo ng có nho ng tio p co n đa pho ng hio u quo cũng cho a rõ ràng. G-7 và G-20 khá là không hio u quo nho có tho tho y rõ qua ho i ngho tho ng đo nh go n đo i Luo n Đo n. Đo ng là quy mô co a IMF đo đo c mo ro ng to i cuo c ho p này và đo u đo là quan tro ng, nho ng no u xét to i nho ng vo n đo tho c ho n nho pho i ho p đo a ra go i kích thích kinh to trên toàn co u, giám sát tài chính toàn co u và vo n đo Afghanistan thì ho i ngho tho ng đo nh này đo tho t bo i.

Vo co bo n, G-7 đo i tho i - Trung Quo c không pho i là mo t thành viên co a nhóm này - và G-20 thì quá lo n. Đo i vo i nho ng vo n đo chính tro co p bách nho Iran và cuo c xung đo t A-ro p - Israel, cho ng nghĩa đa pho ng đo ng bo thu ho p. Cuo c kho ng hoo ng kinh to hio n đo ng đòi ho i ho u ho t các quo c gia, trong đo có Mo to p trung vào các vo n đo trong no c. Cũng do vo y, các no c đo không ho ng o ng nho ng sáng kio n co a Mo . Có tho lo y vo n đo Pakistan làm thí đo : mo t quo c gia bo t o n mà lo i có các vũ khí ho t nhân so đo đo a nho u quo c gia khác, tuy nhiên cho có ho t đo ng ngoo i giao co a Mo là hoàn toàn công hio u to i đo .

Thật ra là cuộc khủng hoảng này chắc chắn sẽ làm gia tăng số bất ổn về đối chính trị. Ông Dennis Blair, Giám đốc CIA và cho rằng sự suy giảm kinh tế đã gây ra bất ổn mà tất nhiên thì giới IMF cũng và các nhà báo rằng hàng triệu người sẽ bị thất nghiệp, nghèo đói và bất ổn xã hội gia tăng hoặc thậm chí là chiến tranh.

Các quốc gia có lợi thế về nguồn nguyên liệu như Iran và Nga, đã thu lợi từ sự “bùng nổ” giá dầu và giá nguyên liệu và theo đó sẽ có mức đối chính trị của họ cũng gia tăng. Những gì đây, họ đang chịu những sức ép lớn về kinh tế. Năm nay, dự đoán thì thất nghiệp của Nga sẽ lên tới 12% và năm triệu người Nga chắc chắn sẽ lâm vào cảnh nghèo đói. Gần một nửa người dân trẻ của Nga, tuy vẫn trẻ, đã và đang đổ xô chi tiêu vào việc mua sắm đồ như ruble và họ từ các doanh nghiệp nhà nước. Doanh thu dầu khí của Iran năm nay sẽ giảm xuống còn 33 tỷ USD, giảm so với mức 82 tỷ USD vào năm 2007. Với giá dầu thế giới hiện nay, Iran đang rơi vào thâm hụt tài khoản vãng lai. Tỷ lệ lạm phát của nước này là 20% và Iran không chắc sẽ có được tăng trưởng kinh tế trong năm 2009 và 2010.

Các quốc gia châu Phi bị ảnh hưởng nặng nề từ cuộc khủng hoảng kinh tế và số bất ổn chắc chắn sẽ gia tăng tới đó. Khủng hoảng kinh tế đã làm những vấn đề xã hội của các quốc gia bất ổn như Cộng hòa Dân chủ Congo và Cộng hòa Trung Phi trở nên sâu sắc hơn. Dự trữ ngoại tệ ở khu vực này đã bị thu hẹp. Chẳng bao lâu nữa, Chính phủ Congo sẽ không thể nhập khẩu những hàng hóa thiết yếu như lương thực và nhiên liệu. Cộng hòa Trung Phi đã không thể trả nợ cho công chủ. Năm 2007, các quốc gia châu Phi đã huy động 6,5 tỷ USD thông qua bán trái phiếu trên thị trường quốc tế. Năm nay, con số này sẽ là 0. Các dòng vốn từ nhân có thể giảm gần 90% và Viện Phát triển Hợp tác - Cơ quan nghiên cứu và phát triển quốc tế được lập hàng đầu có trụ sở tại Luân Đôn - dự đoán vốn từ nước ngoài chính thức cho châu Phi sẽ giảm 20 tỷ USD, do các nhà tài trợ hạn chế chi tiêu. Giá hàng hóa giảm mạnh cùng với sự suy giảm tốc độ tăng trưởng kinh tế, dòng vốn từ nhân và vốn từ nước ngoài đã kéo thâm hụt tài khoản vãng lai chung 4% của châu lục này xuống mức thâm hụt 6% chỉ trong vòng hai năm. Theo một nghiên cứu của Ngân hàng Thế giới, ước tính 53 triệu người đang sống ở các thị trường đang nổi lên sẽ bị lâm vào cảnh nghèo đói trong năm nay. Đáng lo ngại hơn, có thêm 400 nghìn trẻ em nữa sẽ chết mỗi năm đến năm 2015 do ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng kinh tế này.

Mô hình Trung Quốc

Chỉ có Trung Quốc là thị trường. Tăng trưởng của Trung Quốc đã giảm nhưng gì đây có thể đang tăng trở lại. Gần đây, tiêu dùng dần năng, vốn từ hàng hóa và doanh thu ô-tô ở Trung

Quá trình đã tăng. Hệ thống tài chính cá nhân này đang bị oán và gây như không có để u có vay nhà, do vì y hu như không bị như hệ thống. Điều này đã to để u kiến để Trung Quốc gia tăng mônh cho vay vì môc đích kích thích nhà kinh tế.

Mô hình phát triển riêng biệt tại Trung Quốc đang giúp nhà này vượt qua cuộc khong hoàng kinh tế một cách hiệu quả. Và xét về để trở ngoài i hệ tính 2.300 tỷ USD cá nhân này thì không nhà nào giàu hì n.

Tất cả các yếu tố này đang làm tăng về thế để a chính trị cá Trung Quốc. Phần ng Tây đang trở qua một cuộc khong hoàng kinh tế nghiêm trọng để coi là do chính nó to ra, trong khi đó Trung Quốc thì không. Ban lãnh đạo cá Trung Quốc nhìn thì có rõ là i thế tính để này, cho dù nhưng đu tiên cá nhân này luôn tập trung vào trong nhà. Ngoài nguyên liều than, Trung Quốc là quốc gia nghèo về nguồn nhiên. Nhưng gây đây nhà này đang để u tra nhà ngoài vào các nguồn tài nguyên thiên nhiên, chúng hì n như mua nguồn cung cấp để u tính ng lai tại Nga và Venezuela.

Ngày càng rõ ràng là quan hệ Mỹ - Trung Quốc sẽ nhà lên như một quan hệ song phương quan trọng nhất trên thế giới. Cả hai nhà để u không muốn Iran có để có vũ khí hì t nhân hoàc Pakistan trở thành một quốc gia bị tấn và hai nhà để u có quan để m chung về một số vấn đề khác. Do đó không có lý do gì để một quan hệ này không phải là một quan hệ hợp tác và mang tính đnh toàn cu.

Khong hoàng kinh tế là một số kiến gây chấn đểng toàn cu. Thế trởng từ do, toàn cu hóa và phi để u tiết đã phát triển trên toàn cu trong 30 năm qua, thế i để i đó nay đã chếm để t và một thế i để i một đã để n. Hệ nhập tài chính và kinh tế toàn cu đang để o chiều. Vai trò cá nhà nhà cùng về i vị c bị o hệ thế ng một i và tài chính đang gia tăng.

Tròng Số n (dịch)

Nguồn: Tập chí Foreign Affairs July/Agust 2009

dịch theo http://www.viet-studies.info/kinhte/globalization_in_retreat_FA.htm